

KĄ ZUIKIO ŠEŠĖLIS VEIKĖ GDANSKE?

Eglė DELTUVAITĖ

Nenuostabu, kad grupės „Doooooris“ nariai nekalbėdavo apie save ar savo darbus – iš tiesų bet koks bandymas įžodinti žinias ir patyrimą apie juos skamba kaip nebaigta ar nutylėta istorija.

Lygiai taip pat kūrybinis „Doooooris“ palikimas nepasiduoda „sveiku protu“ grįstai žodinei analizei. Nėra vienos lentynėlės, į kurią jis tilptų. Arba jauti, arba ne...

Pamenu „tą“ Klaipėdą... Ją tiksliau atskleidžia ne verbalinis, o emocinis pasaulis. Visa Klaipėda tuomet, atrodo, gyveno „Doooooris“ dvasia.

Tad ši knyga – bandymas atskleisti grupės fenomeną, o svarbiausia – jos laiko kontekstą. Bandymas dėl to, kad skirtingų „Doooooris“ istorijų galima pasakoti daugiau, nei yra raidžių „o“ jų pavadinime. Ir nė viena iš jų nebus „baigta“ ir juo labiau „tikroji“. „Doooooris“ tapo detektyvu.

Ji tikrai negalėjo egzistuoti kitu laiku. Laiku, kai tvirto pagrindo po kojomis, išskyrus viltį, nebuvo, kai gauni laisvę, bet nežinai, ką su ja daryti. Laiku, kai sovietinė ideologija išstumiamą, o naujos dar nėra, kai ekonomika sugriauta ir kuriama iš naujo – iš nieko. Konvertuojamos valiutos, komisų, kooperatyvų, politinio aktyvumo, penkiaženklis laidinio telefono numeris, kasetinių magnetofonų triumfo, baltarusiški tapetai, plytelių ir presuoto kartono grindų, paveltų kirpčiukų ir stalinių lempų kaip apšvietimo sistemų galerijose klestėjimo laikas.

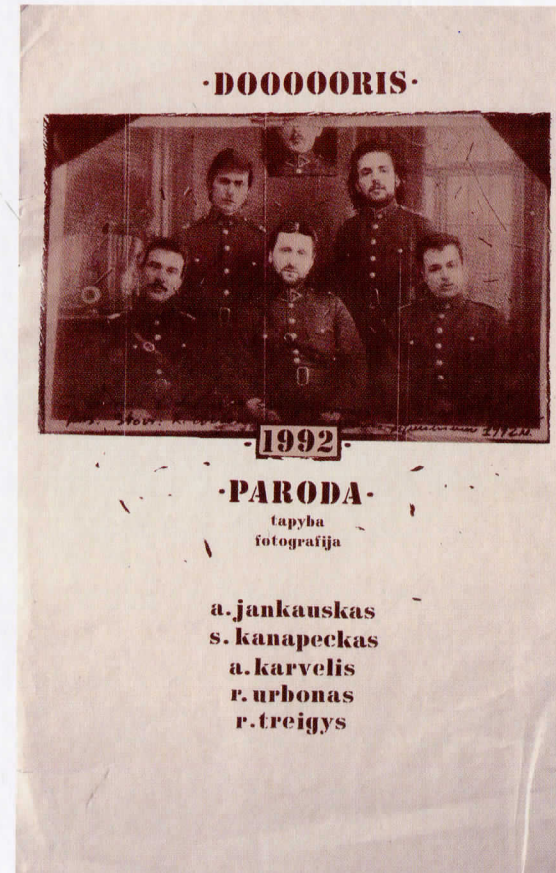
Tiesiog buitinės nevilties ir pakilios egzistencinės depresijos epocha.

Tad ką Gdankse veikė zuikio šešėlis?..

narį kreiptis vardu ar net susikibti už rankų per didžiausią pasaulio *flashmo-
bo* akciją – Baltijos kelią. Kai tauta myli savo menininkus ir netgi domisi jų
beprotiškais žaidimais. Kai menininkai žaidžia tuos savo žaidimus, neklaus-
dami, kiek jiems už tai sumokės. Ir kai šitaip norisi patikėti, jog nuo šiol taip
ir bus, visuomet.

Revoliucinė euforija – tai jos dėka miesto menininkai iš naujųjų valdininkų
be didelių vargų gavo visą dviejų aukštų namą, buvusį kažkokios sovietų
žinybos darželį. Oficialiai tai vadinosi „Jaunųjų menininkų kūrybos dirbtuvės“
ar panašiai; visi naujieji įnamiai savo būstą vadino paprastai – *Darželis*.
Darželyje repetavo roko grupė, besidalijanti pirmąjį aukštą su dviem teatro
studijomis, viršuje dažus tepė „Doooooris“ ir dar visa govėda dailininkų,
o rūsyje, prie milžiniškos anglimis kūrenamos krosnies, apšildančios visą
pastatą, įsikūrė porėlė demoniškos išvaizdos vitražininkų. Gyvenimas čia
virė ir naktimis: buvo tapoma, grojama, geriami visi įmanomi ir neįmanomi
svaigieji gėrimai, klausomasi muzikos ir net šokama, nes *Darželis* tiesiog
mistiškai traukė silpnąją lytį. Gal dėl to švelniai infantilaus pavadinimo,
žadinančio motinystės instinktą, gal dėl gražuolių dailininkų, bet būsimosios
mamos į *Darželį* plūsdavo ištisomis ekskursijomis. Iš didelės bėdos čia buvo
galima ir permiegoti – ant miniatiūrinių fanerinių lovyčių, likusių mums
nuo mažųjų tarybinių piliečių, užsiklojus mažyčiais vaikiškais čiužinukais,
išmargintais gelsvomis dėmėmis. Tuomet dar nebuvom girdėję, jog revo-
liucijos ėda savo vaikus.

Kažkuris – berods Karvelis – užmatė, jog miesto Kanceliarinių prekių
parduotuvėje vyksta neregėto masto išpardavimas. Kadangi pionierių or-
ganizacija netikėtai anihiliavosi, parduotuvė nusprendė atsikratyti nebe-
reikalingo asortimento – pionieriškų trimitų ir būgnų. Pardavinėjo juos už

PRŪSAS IŠEINA / THE PRUSSIAN IS LEAVING

1994. Fotografija, koliažas. 29,9 x 39,7

1994. Photography, collage. 29,9 x 39,7

1/1

prūsai išeina

1994

Dooris

BE PAVADINIMO / UNTITLED

1993. Fotografija, kolažas, gvašas. 13,7 x 24,5

1993. Photography, collage, gouache. 13,7 x 24,5

Mc

JEAN SIBELIUS
1865—1957

1993

Sooris